

[Henry Christensen.]

forslag derom, og det har vi selvfølgelig gjort, fordi vi mener, at det er rigtige og gavnlige lovforslag i situationen. Men så kan hr. Per Hækkerup ikke forlange, at vi pludselig skal mene noget andet, fordi han nu har fundet på at tale om noget andet i den forbindelse.

Jeg tror, at regeringen fejlagtigt har knyttet megen urimelig prestige til dette område. Jeg opfordrer regeringen til at prøve på, hvis der er et lille prestige-problem, at kaste det over bord, og betegnes det som småtterier, skulle den så meget desto lettere kunne gøre det.

Poul Dam: Hr. Haunstrup Clemmensen værdigede mig for nogen tid siden nogle stemmestærke bemærkninger, som jeg i og for sig gerne vil skænke ham. Jeg vil bare tilføje, at det ikke mindede mig så meget om Stüdentereforeningen; men jeg har haft den lykke at høre hr. Haunstrup Clemmensen allerede som 18-årig tale på friluftsmøder; det gjorde et uudslætteligt indtryk — og man er altid glad for, at disse ungdomsminder kan blive genopfrisket, endog på et så sent tidspunkt i vores liv som på denne dag.

Men han sagde også noget af lidt mere saglig art end det, jeg hentyder til. Han talte om den erhvervsfjendtlighed, som jeg gav udtryk for, og hr. Henry Christensen var inde på et noget lignende synspunkt og mente åbenbart ikke alene, at der var tale om erhvervsfjendtlighed, men også, at det måtte være særlig bekymrende, at regeringen i visse henseender havde allieret sig med et sådant parti.

Således foranlediget vil jeg da gerne gentage, hvad denne forkætrede filosofi egentlig går ud på. Det drejer sig først og fremmest om modstillingen af den private rentabilitetsbetragtning med den samfundsmæssige rentabilitetsbetragtning. Det private erhvervsliv er efter sin natur indstillet på at maksimere udbyttet af kapitalen. Det er helt klart, at sådan må det være. Men kan vi i en situation, hvor det drejer sig om at udnytte samtlige vore produktionsfaktorer bedst muligt — også arbejdskraften — have tilstrækkelig tillid til, at det private erhvervsliv, som har en kapitalrentemaksimeringsinteresse — det blev lidt

langt — som hovedsag, også vil løse samfundets opgaver med hensyn til at sikre fuld beskæftigelse og at skaffe det tilstrækkelige produktionsapparat for fremtiden? Det kan man ikke efter min mening. Det er nødvendigt, at der bliver tale både om et privat initiativ og om et statsinitiativ, et samarbejde mellem staten og erhvervene, hvor staten tager sit afgjort store medansvar for hele erhvervsudviklingen. Det kan ikke ske bare ved, at staten hjælper erhvervene efter erhvervenes ønske; staten må øve en selvstændig indsats i overensstemmelse med folkeflertallets ønsker.

Skytte: Jeg vil gerne henvise til mit partis ordførers udtalelser i første omgang, som jeg er ganske enig i. Jeg vil derudover understrege, at også jeg hører til dem, der ikke mener, der er grund til panik i dag; men der er visse urovarsler i dansk økonomi, som jeg synes vi skal se at gå i møde — det er jo altid bedre at forebygge end at helbrede.

Det radikale venstre vil i praktisk lovgivning være med til at fremme udviklingen i dansk erhvervsliv, så produktiviteten kan øges og den fulde beskæftigelse opretholdes. Jeg understreger, som det er fremhævet før i dag, at dansk erhvervsliv for os som vel for alle er både de små og de store virksomheder, både virksomheder i by og på land, og jeg vil gerne i denne forbindelse sige, at man ikke må glemme landbruget. Det er måske den hårdest ramte del af dansk erhvervsliv. Jeg vil også fremhæve, at med til dansk erhvervsliv hører som noget ganske afgørende de, der er beskæftiget dér, altså både arbejdere og funktionærer.

Men så vil jeg gerne sige, at ligegyldigt hvilken af de i dag foreslåede dagsordener der vedtages, tror jeg ikke, det hjælper dansk erhvervsliv. Afgørende for dansk erhvervsliv er det, hvilken praktisk politik der føres, og hvilket klima der råder for udøvelse af erhverv her i landet — og så selvfølgelig de konjunkturer, der hersker i de lande, vi skal handle med; dem vil et land som Danmark jo altid i høj grad være afhængigt af.

Jeg skal til sidst sige, at liberalt centrums dagsordensforslag for mig står sådan, at det i starten er selvfølgeligheder og i slutningen usikre veksler på fremtiden; det kan vi ikke